

Varovný signál rakoviny – krev v moči

Nádor močového měchýře se řadí na 9. místo v žebříčku nejčastějších zhoubných nádorových onemocnění ve světě. Celosvětově ročně přibude asi 270 tisíc nových případů. V České republice s touto nemocí žije přes 21 tisíc lidí.

„Za posledních třicet let se výskyt této choroby téměř ztrojnásobil. Žádným dramatickým způsobem ale nevzrostl počet pacientů, kteří na nádor močového měchýře zemřeli. Je to výsledek zkvalitnění diagnostických metod a následné péče po stanovení diagnózy,“ soudí prof. -MUDr. Marek Babjuk, předseda České urologické společnosti.

Základní metodou používanou k rozpoznání nádorů v měchýři je endoskopické vyšetření, takzvaná cystoskopie. Při tomto vyšetření se zavádí endoskop močovou trubicí do měchýře, který urolog prohlédne a určí, o jaký typ nádoru jde.

Wyšetření je přijatelné

„Toto vyšetření je nepříjemné hlavně u mužů, proto je dnes provádíme tzv. ‚ohelným‘ přístrojem. Není tedy o nic nepříjemnější než například zavedení cévky, takže ani muži se jej nemusí obávat. Je běžně prováděno bez hospitalizace,“ vysvětluje prof. Babjuk.

„Cystoskopii provádíme v situacích, kdy máme podezření na nádor měchýře. Nejčastěji tomu bývá při viditelném nálezů krve v moči,“ uvedl profesor.

Známku může být i mikroskopická přítomnost krve v moči, kterou lékaři zachytí při vyšetření moči pomocí testovacích papírků, byť příčin nálezů krve v moči může být celá řada, tedy nejen nádor v měchýři. Vyšetření testovacím papírkem, tzv. chemické vyšetření moči, je součástí každého vyšetření u praktického lékaře včetně preventivních prohlídek a je hrazeno ze zdravotního pojištění. Nádory močového měchýře vycházejí ze sliznice, tedy z vrstvičky, která vystýlá vnitřek močového

měchýře. Podle hloubky prorůstání do stěny měchýře lékaři dělí nádory na povrchové (neinvazivní) a infiltruující (invazivní).

Způsoby léčby

„Povrchové jsou častější, tvoří asi 70-80 procent nádorů měchýře. Ve většině případů jsou vyléčitelné. Invazivní nádory tvoří 20-30 % a jsou prognosticky horší,“ uvádí prof. Babjuk. Základem léčby u povrchových nádorů je endoskopická operace. Tu urologové v některých případech doplní o tzv. „výplachy“ močového měchýře, při nichž je do močového měchýře cévkou podávána látka, jejímž úkolem je snížit riziko opakovaného výskytu nádoru.

U infiltruujících nádorů již samotná endoskopická operace nestačí. Standardní je radikální operace, odborně radikální cystektomie, kdy musí být odstraněn celý močový měchýř, v některých případech i s močovou trubicí a dalšími mužskými (prostata a semenné vajíčky) nebo ženskými (děloha, vejcovody, vaječníky) pohlavními orgány.

Operace trvá až sedm hodin

„Radikální cystektomie je nejúčinnější léčbou infiltruujících nádorů močového měchýře. Ne všichni pacienti jsou však kvůli případným dalším nemocem schopni podstoupit tak náročnou operaci, jako je odstranění měchýře a zajištění odtoku moči. Především kvůli náročnosti operace, jejíž délka se pohybuje mezi čtyřmi až sedmi hodinami. Tyto případy léčíme ozářením a současným podáním chemoterapie,“ objasňuje prof. Babjuk.

Složité odtok

Po odstranění močového měchýře musí urologové zajistit odtok moči. V současnosti jsou dva nejčastěji používané způsoby:

- * náhrada močového měchýře – nový močový měchýř se vytvoří z části střeva,
- * vývod – moč vytéká z vývodu vytvořeného zpravidla vpravo pod pupkem.

Existují i méně často používané metody, jako je vyústění moči

do konečné části střeva (pacient pak močí konečníkem) nebo vytvoření nového měchýře, který si pacient sám vyprazdňuje zavedením cévky do speciálně vytvořeného vývodu na stěně břišní.

„My i pacienti samozřejmě upřednostňujeme první možnost. Ne vždy je však její provedení možné nebo účelné. Konkrétní rozhodnutí musí být provedeno i na základě diskuse s pacientem,“ doplňuje prof. Babjuk.

Fakta o nemoci:

- Nádory močového měchýře se vyskytují asi 4x častěji u mužů než u žen.
- V roce 2011 onemocnělo v ČR nádorem močového měchýře 2151 obyvatel.
- V témže roce zemřelo na nádor močového měchýře 842 pacientů.
- Nejčastějším příznakem nádoru močového měchýře je nález krve v moči.



Článek byl publikovaný v deníku Právo dne 4. prosince 2014.